

Naslov: ISTRAŽUJEMO Da li na Balkanu ekonomija može da pobedi nacionalizam

4866

Vesti Ekonomija Tweet ISTRAŽUJEMO Da li na Balkanu ekonomija može da pobedi nacionalizam Slađana Gavrić | 26. 03. 2017 - 19:13h

Na Balkanu je ekonomija dugo bila talac politike, ali sada se stvari menjaju, dolazi do preokreta i ekonomski interesi preuzimaju glavnu ulogu.

Foto: RAS / RAS Srbija Ovako većina analitičara odgovara na pitanje da li ekonomija, odnosno veliki regionalni projekti, mogu da pobeđu politiku. Iako smo svedoci zategnutih političkih odnosa u regionu, pre svega Srbije i BiH, kao i ozbiljne krize u pregovorima Beograda i Prištine, sa svih strana pominje se značajna ekonomska saradnja kojoj je cilj povezivanje privrede i kompanija u okruženju. Tako se, između ostalih, govori o autoputevima Niš-Priština-Drač i Beograd-Sarajevo, o osnivanju carinske unije na Balkanu, uspostavljanju letova između Beograda i Prištine, kao i saradnji privrednih komora Srbije i Albanije. Profesor Ekonomskog fakulteta Miloško Arsić smatra da bi ekonomska povezanost u regionu olakšala i rešavanje političkih problema. - Postoji obostrana veza ekonomije i politike. Političari su ti koji treba da donesu odluke da se pojača ekonomsko povezivanje u regionu. A da li bi to doprinelo da se poboljšaju dodatno politički odnosi, nisam baš najsigurniji, ali verovatno bi - ističe Arsić. On kaže da su svi ovi projekti dosta opravdani, naročito oni koji se odnose na povezivanje infrastrukture i izgradnju puteva. - Smanjili bi se troškovi međusobne trgovine. A otvorena trgovina je jedan od najvažnijih pokretača svih privreda. Kod carinske unije su recimo stvari drugačije jer ona podrazumeva da sve zemlje koje joj pripadaju imaju identične carinske stope prema trećim zemljama. S obzirom na to da su sada razlike u stopama velike, teško bi se oko toga dogovorili. Bilo bi poželjno, ali pitanje je da li je takva unija realna - naglašava Arsić. Ekonomista i saradnik MAT-a Ivan Nikolić smatra da je carinska unija zemalja zapadnog Balkana i te kako realna, kao i većina ovih projekata. - Verujem da ako postoji obostrani interes, a to je da se ekonomski vežu zemlje regiona, da se unapredi standard ljudi i politički stabilizuje region, to niko neće opstruisati. Prostor za bilo kakvu smetnju je ograničen, posebno ako je takav ekonomski razvoj važan i za EU. Carinska unija je ostvariva. Pominje se da je moguće da to postane prioritet za EU - objašnjava Nikolić. Prema njegovim rečima, na Balkanu je ekonomija dugo bila talac politike. - Sada ekonomija pobeđuje politiku. To smo videli i u Srbiji u poslednje dve godine. Neke rigorozne mere štednje su bile pre svega ekonomski motivisane, a ne politički. Da se pitala isključivo politika, nikada te mere ne bi bile donete - navodi Nikolić. A da se u razvijenim zemljama pobeda ekonomije nad politikom odavno dogodila podseća profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Predrag Bjelić. On ipak smatra da na ovim prostorima politika još vodi ključnu reč. - Politički problemi koji se dešavaju u regionu nisu rezultat ekonomskih interesa, nego nekih zaostalih problema iz prošlosti ili su povezani sa političkim kampanjama. To što kod nas politika još vodi ključnu reč i usmerava ekonomiju neće moći na duge staze da opstane. Sada je možda i prelomni trenutak da se to preokrene - naglašava Bjelić. Savić: Potrebna je podrška EU Za Ljubodraga Savića, profesora Ekonomskog fakulteta, na Balkanu nije moguće da ekonomija pobedi politiku. - Srbija je članica CEFTA, a to je opet napravila Evropa kao vid vežbe zemalja na Balkanu za ulazak u EU. A sve ovo drugo na bilateralnoj osnovi je posledica političkih odnosa koji su u ovom trenutku iz raznih razloga opterećeni. Svi ti projekti bi mogli da budu realizovani samo kada bi iza njih stala EU - kaže Savić. Autoput Niš-Priština Autoput ka Albaniji predstavljen je kao infrastrukturni prioritet Srbije. Najava je da bi prvih 77 kilometara, od Niša do Merdara, moglo biti izgrađeno do 2020. Procenjuje se da će završetak puta koštati milijardu evra. Autoput Beograd-Sarajevo Autoput će na srpskoj strani prolaziti pored Požege, odakle će do Beograda biti povezan koridorom 11, a ići će do Višegrada u dužini od oko 100 kilometara. Nova trasa i autoput trebalo bi da skрати vreme putovanja između dve prestonice sa pet sati na tri i po sata. Dve zemlje zainteresovane su i za obnovu železničke linije između Sarajeva i Beograda. Letovi do Prištine Vlada Srbije formira je početkom marta radnu grupu koju predvodi ministar odbrane Zoran Đorđević i koja se bavi pitanjima normalizacije vazdušnog saobraćaja za civilne letove iznad Kosova, uključujući i ponovno uspostavljanje avio-linije Beograd-Priština. Privredna saradnja Srbije i Albanije Srbija i Albanija potpisale su u oktobru 2016. u Nišu memorandum o osnivanju zajedničke trgovinske komore čije će sedište biti u Tirani. To je prvi konkretan dogovor koji su dve strane postigle na skupu poslovnih ljudi dve države.